

George Lixandru

PEREGRINUL DINTRE DOUĂ LUMI

Editura ZVEN

str. Boerescu Zaharia, nr. 2, R3/3
130059, Târgoviște, Dâmbovița
tel./fax: 0345 401 330; mobil 0765 464 304
zven.print@gmail.com | www.zven.ro

Editor – Ion Anghel

Tehnoredactare – Denis Oana Licsandru,
Janine Pîrvulescu

Corectura – Violeta Neacșu

Coperta – Andrei Sturza

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LIXANDRU, GEORGE

Peregrinul dintre două lumi / George Lixandru;
cu o pref. de Nicolae Dorel Trifu. - Ed. a 2-a, rev.

Târgoviște: Editura ZVEN, 2020

ISBN 978-606-8955-69-8

I. Trifu, Nicolae Dorel (pref.)

821.135.1

George Lixandru

PEREGRINUL
DINTRE DOUĂ LUMI

roman

Cu o prefață de Nicolae Dorel Trifu

ediția a II-a, revăzută

Târgoviște, 2020

Gheorghe Licsandru (pseudonim: **George Lixandru**)

S-a născut la data de 23.06.1957 în localitatea Blejoi, județul Prahova. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. Este absolvent al Institutului de Petrol și Gaze – Ploiești, student în ultimul an la Universitatea de Științe și Litere Ploiești, secția română-engleză.

Publică următoarele volume de poeme: **„Rănită ești, secundă”**, Editura PRINTEURO – Ploiești, 2005, **„Am fost până la ai noștri”**, Editura PRINTEURO – Ploiești, 2005, **„Pustiul cuvintelor”**, Editura ORION – București, 2005, **„Izbânda fulgerului”**, Editura ORION – București, 2005 – ediție bilingvă româno-maghiară, **„Tâlharii tăcerii”**, Editura ORION – București, 2005 – ediție bilingvă româno-franceză, **„Memoria păcatelor”**, Editura PRINCEPS EDIT – Iași, 2006, **„Întunericul luminii”**, Editura SEMNE – București, 2008 – ediție bilingvă româno-engleză, **„Țărâna orbilor”**, Fundația Culturală Antares – Galați, 2009, **„Cer înclinat”**, Fundația Culturală Antares – Galați, 2010, **„Îngerii din oglindă”**, Fundația Culturală Antares – Galați, 2013, **„Golgota și umbra nălucii”**, Editura PRINCEPS MULTIMEDIA – Iași, 2014, **„Îngerii din oglindă” 2**, Fundația Culturală Antares – Galați, 2015.

I-au fost publicate poeme și aprecieri critice asupra activității literare semnate de DAN CRISTEA, ION BĂLU, RADU CÂRNECI, DANIEL CORBU, VICTORIA MILESCU, CONSTANȚA BUZEA, LIVIU APETROAIE, GEORGE BĂDĂRĂU, BOGDAN BAGHIU, AURELIU GOCI, LUCIAN ALECSA, GELLU DORIAN, IOAN HOBAN, PETRU BIRĂU în următoarele reviste de specialitate: *LUCEAFĂRUL*, *VIAȚA ROMÂNEASCĂ*, *DACIA LITERARĂ*, *CONVORBIRI LITERARE*, *ROMÂNIA LITERARĂ*, *NORD LITERAR*, *FAMILIA*, *SUDUL LITERAR*, *POESIS*, *ANOTIMPURI LITERARE*, *DUNĂREA DE JOS*, *FEED BACK*, *AXIOMA*, *CRONICA*, *OGLINDA LITERARĂ*, *HYPERION*, *ANTARES*.

ANAHORETUL DIN BLEJOI

Motto:

*„Pentru a-i face pe alții să vibreze,
trebuie să vibrezi tu însuși”*

George Enescu

Iată că un poet consacrat, autor al unui număr de 11 cărți de poezie, aproape toate apreciate și bine primite de critica literară – câteva dintre ele au fost premiate – se încumetă a scrie și a publica un roman de excepție, un roman modern de o remarcabilă consistență artistică și axiologică – temerarul nefiind altcineva decât poetul George Lixandru care debutează în proză cu acest roman – inspirat și inteligent intitulat – „Peregrinul dintre două lumi”.

Puțini cunosc, însă, câtă frământare lăuntrică și cât travaliu, câte îndoieli și căutări – adevărate „arcanе” epistemologice aparent inexpugnabile – îl încearcă pe un prozator după scrierea și finalizarea unui roman, în vederea stabilirii aceluia titlu adecvat pentru opera lui, titlu care să exprime sintetic și metaforic – pentru captivarea cititorului – chintesența unei munci uriașe, asidue și ambițioase ce de cele mai multe ori se întinde pe durata câtorva sau mai multor ani...

Bunăoară, prin anii ‘60, tânărul (pe atunci) Marin Sorescu debuta în poezie cu volumul „Singur printre poeți”, titlu intempestiv ce i-a determinat pe cei mai mulți dintre critici să strâmbe din nas a dezaprobare...

Nu au trecut multe luni de la apariția volumului tânărului poet, când, George Călinescu – „divinul critic”, cum avea să fie supranumit mai târziu – în contradictoriu cu toți care i-au subestimat (critic) volumul, fără a-l citi cu atenția cuvenită, a exprimat, cu autoritatea-i covârșitoare, o opinie critică favorabilă poetului Marin Sorescu, apreciindu-i poemele, iar în privința „năstrușnicului” titlu, Călinescu a opinat că autorul volumului și-a intitulat cartea prin prisma unei superbe autoironii, întrucât genul de po-

ezie publicat de poetul debutant îl singulariza printre poeții contemporani și nu numai!

La fel de îndreptățit, mă gândesc, ar fi fost și George Lixandru, în cazul în care și-ar fi intitulat romanul – parafrazându-l pe Marin Sorescu – „Singur printre prozatori”, din cel puțin două considerente :

– Mai întâi, romanul intitulat – totuși! – „Pelegrinul dintre două lumi” – este un roman complex și complicat, a cărui acțiune de o frapantă originalitate, se derulează pe mai multe nivele, în concordanță ideatică și convergență cu tema abordată. Aceasta, pentru că, în urma unei analize riguroase și concludente, am constatat că romanul se constituie dintr-un număr de cel puțin 8 (opt) teme ce sunt tratate – cele mai multe – la modul patetic și convingător, doar câteva dintre teme beneficiind, precum personajele care le populează, de o manieră episodică.

– În al doilea rând, romanul este unul „cu cheie”, purtând în subsidiar, la modul subtil și congruent cu unele situații ori stări de lucruri binecunoscute din societatea românească de azi, *un mesaj emoționant și patetic, un avertisment totodată, pentru contemporani; atenționându-i că – întocmai ca în roman – unde este descrisă în detaliu o lume subterană bizară, populată de oameni-roboți, fără viață particulară, fără libertăți și drepturi individuale, bieți sclavi ce nu cunosc sentimentele și profundele trăiri omenești, care se reproduc artificial, prin programul „calculatorului central”;* unde nou-născuții nu sunt crescuți și educați la sânul matern, ci în case de copii, de-a valma, nebeneficiind de căldura și dragostea părintească – pot involua lucrurile și se poate degrada oricare societate omenească și cu atât mai mult o societate al cărei stat – fie el „de drept” – este subminat și concurat de un stat „subteran”, de forțe oculte, opuse statului reprezentativ, legitim.

Dintre temele mai importante și detaliat abordate în roman, țin să menționez:

a) *Dragostea pentru pământul și locurile natale, pentru „raiul copilăriei”* – cum scrie prozatorul – prin descrierea unor locuri pitorești, a frumuseților naturii din ținuturile natale, cu un neasemuit caracter poetic, precum într-un poem cinematografic.

Descrieri memorabile ce probează fierbintele patriotism local al prozatorului, sunt nenumărate în economia contextuală a romanului. Astfel de locuri descrise ori evocate în roman, încă din primele pagini ale acestuia, sunt: *Valea Teleajenului, Lacul lui Dobrescu, Lacul de la Căpitanul, Obaia Mică, Obaia Mare, Plopii ăi Mari, Podul de la 200, Valea Babei, La Țurlă.*

Cu nedisimulată mândrie și un patriotism local exemplar, prozatorul consemnează: *„Tot pe aceste meleaguri au fost trăitori scriitori ca Radu Tudoran, Geo Bogza, Valeriu Râpeanu și muzicologul Constantin Dimitrescu, iar mai târziu și alții.”*

Despre locurile natale, prozatorul George Lixandru menționează prin prisma aceluiași patriotism ardent: *„Pe această vale mirifică a Teleajenului au trecut romanii, mai târziu Mihai Viteazul în drum spre Ardeal. Iar apoi, mult mai târziu, au răsunat bombele Primului și celui de-al Doilea Război Mondial.”*

Când scrie despre perioada nefastă pentru România de după cel de-al Doilea Război Mondial – care a coincis în mod nefericit cu anii de ocupație sovietică – autorul romanului de excepție „Peregrinul dintre două lumi” cheamă Istoria să dea *verdictul* despre realitatea cruntă a viețuirii oamenilor de la sate, în special a țăranilor deposedați de averea lor câștigată și menținută de-a lungul istoriei cu prețul sângelui și al jertfei.

O face cronicărește, ca o instanță morală iar nu ca un poet, ci, ca un istoric necruțător – punând istoria adevărată, iar nu aceea măsluită, ’a la Roller – să evoce prin puterea și autoritatea adevărului istoric, dramaticii și chinuitorii ani ai perioadei negre de ocupație samavolnică a poporului român.

Modul de abordare a maleficilor ani trăiți de oamenii satelor românești, este unul rechizitorial și deopotrivă, emoționant și solemn. Aceasta, întrucât forța epică a romanului – cel puțin în

partea autobiografică – nu rezidă numai în capacitatea evocatoare și talentul narativ impecabil. Ci, așa cum cititorii pot constata singuri, atitudinea rechizitorială a romancierului este legitimă și convingătoare prin aceea că autorul (prin personajul narator) *depune mărturia inexorabilă în calitatea sa de martor trăitor al vremurilor evocate, în mediul satului natal*, sau – cum spune cel mai complex și cel mai bine conturat personaj al romanului – în locurile natale ce au reprezentat „raiul copilăriei” sale.

b) *Talentul narativ deosebit și roditor al autorului în derularea acțiunii și plămădirea personajelor, ca și a evenimentelor din roman*. Această temă nu poate fi descrisă și invocată la modul constatativ de către un comentator – oricare ar fi acela – ci, trebuie lecturată și trăită întreaga desfășurare a acțiunii romanului, cu evenimentele, întâmplările și personajele cărții, de către fiecare cititor în parte, căruia i se va revela cu siguranță talentul narativ indubitabil și fructuos al romancierului debutant. Putem aminti personajele cele complet conturate și individualizate, precum:

- *Povestitorul* însuși al romanului, ce ar coincide în mare parte cu persoana autorului, cel puțin în zona autobiografică, și nu numai, dezvoltată de prozator.

- Personajele feminine convingător „plămădite” sunt și cele mai reușite, precum :

- *Misterioasa Fița*, vecină de casă și de „moșie” cu personajul narator, personaj feminin enigmatic și fermecător, care, după ce decedează la suprafața Pământului, unde este și înmormântată de un cortegiu funerar restrâns, aceasta se reîntrupează în lumea bizară subterană, unde funcționează ca profesoară de elită, îndrăgostită de povestitor atât deasupra Pământului, în lumea terestră, cât și în lumea tărâmului subteran...

- *Doamna Ly*, profesoară, dar „înregimentată” ca spioană și agent secret al mai marilor conducători ai lumii subterane, o femeie frumoasă și inteligentă, prietenă de-a Fiței, dar care nu ezită să flirteze insistent cu iubitul acesteia, în perioada când Fița absenta, fiind interzisă...

- *Domana Dy și EB (experta biolog)*, două apariții feminine interesante și „zglobii”, a doua având rolul de spioană și securistă a guvernului, prima fiind profesoară de matematică, iar cealaltă, profesoară de biologie, ambele – cadre didactice la Universitatea din „Orașul de sticlă”.

- *Chimista*, personaj feminin remarcabil prin suferințele morale ce le îndură, fiind pe nedrept pedepsită de EB (experta biolog) securista, după ce contribuie fructuos și decisiv – prin capacitatea ei profesională prodigioasă – la întocmirea documentațiilor de construire și dotare a 11 (unsprezece) fabrici de produse alimentare sintetice (artificiale), fabrici ce utilizau în procesul de producție și pentru funcționare, energia nucleară...

- În fine, două personaje masculine – cu poreclele date de povestitor – *Atom și Moleculă* – primul fiind, ca și chimista, un geniu al domeniului său (în fizică) descoperitor al unui multivers ce se extinsese până în mediul înconjurător al lumii subterane, agent secret (printre altele) al serviciilor de securitate, celălalt personaj fiind o apariție episodică, irelevantă.

c) *Comuniunea și comunicarea dintre om și natură, dintre om și necuvântătoare*, este relevată și reprezentată prin câteva personaje memorabile ale romanului.

Cel mai reprezentativ personaj pentru această temă, a comuniunii și comunicării cu natura și cu necuvântătoarele, îl reprezintă chiar iubita povestitorului – enigmatică Fița – care, încă de pe Pământ, deasupra lui, comunica și ocrotea, în pădurea din Misleanca, atât un cal ce răspundea la chemările ei (telepatice) și o transporta oriunde îi cerea, dar și un cerb și o căprioară care, la îndemnul Fiței, cerbul și căprioara se „învrednicesc” a concepe un pui al lor, ce-i însoțea în peregrinările acestora prin habitatul lor din pădurea seculară de stejari.

Un alt personaj cu virtuți de comunicare cu necuvântătoarele este reprezentat de „Nea Luță”, un sătean blajin și înțelept care comunica prin fluierături secrete, dar și prin „magicele” cuvinte „funie, funie, usturoi, usturoi” cu un șarpe din „Valea

Babei”, care ieșea dintr-un pâlce de ierburi la fluieratul acestuia, lăsându-se apoi să fie luat în mână și mângâiat pe cap de nea Luță... Acesta, ca bun și blând comunicator cu natura și animalele, avea „filosofia” lui ce o împărtășea altora, ori de câte ori avea prilejul să fie ascultat de un interlocutor: „Atâta timp cât respecti natura, ea te protejează. Peste tot în jurul nostru sunt vietăți. Pe unele le vedem, pe altele nu, dar, dacă nu te împotrivești, să nu-ți fie frică de nimic. Un animal, oricât ar fi de sălbatic, nu te atacă dacă tu nu-i faci vreun rău...”. Precizez că acesta este doar un exemplu al temei.

d) *Cultul tradiției noastre creștin-ortodoxe*, unde, în roman, cultul religios dobândește o semnificație aparte, demnă de reținut.

În acest sens, romancierul, în partea autobiografică a romanului, precum un veritabil memorialist, rememorând, mărturișește: „Duminica, tataia și mamaia mergeau la biserică. Pe urmă se opreau la cârciuma lui *Tuliu*’ sau a lui *Forfoță*. Aici erau așteptați cu viței la proțap și cu vin. Iar lăutarii cântau până li se rupeau corzile. Mâncau, dansau și beau până târziu în noapte și pe urmă veneau acasă. Copiii se duceau duminica după masă la hora satului. Aici se cunoșteau tinerii și tinerele; între ei se legau primele prietenii și mai târziu se întemeiau familii noi. Căsătoriile erau aranjate și aveau scopul de a nu-și înstrăina averea...”.

e) *Cultul eroilor neamului românesc, al celor care au luptat și s-au jertfit pentru dănuirea în istorie a Patriei române, a Poporului român*.

Această temă este abordată în roman – precum și în alte câteva teme – la modul incendiar, printr-un angajament emoțional total, de fierbinte participare sufletească și care „cere” cititorului nimic altceva decât lacrimi fierbinți ale trăirii celei mai pure și mai înalte! Astfel, un sătean – nea Luță – care devenise un apropiat benevolent al naratorului, îi face într-o zi o mărturisire acestuia, despre modul și locul unde a fost ucis bunicul său matern, spre sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, la vârsta de numai douăzeci și patru de ani, care îl bulversează psihic, tulburându-i

întreaga ființă: „Bunicul tău a murit la douăzeci și patru de ani. Era un băiat plin de viață pe care tot satul l-a iubit. Mi-l amintesc că venea seara de pe coastă, călare pe un cal ținut, cu bundă și căciulă de astrahan și cânta să-l audă Tinica, un cântec care începea cam așa: *foaie verde maghiran, pupa-ți-aș coama bălan, fã-mă tânăr cum eram!*... A fost decorat și să știi, măi *învățatul lui Lăptaru*’, că aici, pe valea asta, au pierit mulți de-ai noștri. De mult am vrut să-ți spun asta, că te știu un băiat citit și legat de bunicii și străbunicii tăi. *Atunci, nea Luță scoate din buzunarul cămășii de in un muc de lumânare pe care mi-l dă, mă pune să-l aprind și să-l pun jos pe bucățica de pământ pentru care bunicul meu și-a dat viața. Ne-am închinat și atunci, pentru prima dată am văzut în privirea lui nea Luță multă durere și multă apăsare pe care le-a dus o perioadă lungă din viața lui...*”.

Iată și mărturisirea confesivă a fiicei lui Constantin cel jertfit, nimeni alta decât mama povestitorului din roman: „Eu am crescut de la patru ani fără tată și a fost foarte greu. Dar să știi, Geluțule, că nu doar eu și Nelu eram orfani. În Blejoi erau mulți copii care erau întreținuți de Dumnezeu și de mame. Amarul nostru nu au fost numai războiul și pierderea bunicului tău. S-au abătut asupra noastră cutremure, foamete, secetă și noi, copii mici, a trebuit să le facem față. Ne strângeam pe lângă mămița, zicea mama, și ne făcea mămăligă din ghindă, pe care o prăjea și așa am trăit o mare bucată de timp...”.

Remarcabile sunt, în economia romanului, paginile fierbinți, de înaltă trăire și profund umanism, de emoție puternică, generatoare de lacrimi, pe care cititorul le va parcurge ca pe niște momente, ori, mai adevărat spus, ca pe niște „monumente epice” de neuitat, ce vor trebui să fie RECITITE!

Astfel de pagini sunt cele închinare unor evocări incendiare ale rememorării bunicii materne, Tinica, ori pagina privind înmormântarea Fiței, iubita naratorului, în postura de „pământeană supratereastră”, ori a înmormântării calului, ca prieten comun, necuvântător, al cuplului de îndrăgostiți – narator-Fița – care i-a

însoțit (ca purtător devotat) în pădurea Misleanca, în noaptea de pomină a iubirii fizice a celor doi îndrăgostiți.

Îngăduit să-mi fie, așadar, a reproduce succint, fragmentele ce probează evocările sus-menționate, în ordinea în care au fost formulate:

1., „Multe năzbâtii i-am făcut bunicii mele, dar ea mă pedepsea punându-mă să-i sap câte o brazdă, să-i adun frunzele de pe sub gutui, ori să fac curat în obor. O ascultam. Eram conștient de cât mă iubea pentru că totul se termina cu : *O Pucăle, o Pucăle, nu te lași tu de prostii!* A murit în brațele mele în ziua de Crăciun! Eram acolo pentru că tăiasse porcul. Am iubit-o ca pe lumina ochilor și nu regret că am făcut atâtea prostii pentru că parcă ea mă îmboldea să le fac. Ce era așa de greu să încui geamul sau ușa?!”

2., „A doua zi, în tot satul se zvonise că a murit Fița lui *Cuțitei*. Au găsit-o unul de-a lui *Piercana* din Cocoșești, nea Ispas și Cocuța lui *Ciungu*’. Din hambar au scos oamenii câteva scânduri și au încropit un coșciug. Până atunci era ținută jos pe iarbă în fața hambarului. Avea în mâna dreaptă o urzică ce parcă se hrănea din ea, iar în mâna stângă un bulgăre de pământ.

În jurul orei 13.00, într-o căruță trasă de un cal, cu un preot și două femei, se duceau să o îngroape. Am ieșit în uliță să încerc a o vedea pentru ultima dată... Dar parcă nu mai era ea. Și în urechi auzeam cuvintele: *v-am lăsat un aer curat, un puț cu apă proaspătă*. Auzeam, mă uitam în stânga și în dreapta și nu vedeam pe nimeni.

Calul, căruța, preotul și femeile au trecut. Când m-am întors, am dat cu ochii de fântână și atunci m-am apropiat și am pus mâna pe ea. Din adânc se auzeau gemete...”

3.,- Făi Mițo, în fundul grădinii voastre, acolo unde era salcia aia pletoasă, e un cal care trage să moară!

Am alergat într-un suflet la prietenul meu necuvântător! Așa, din senin, îi venise și lui timpul. Mă privea fără nicio putere.

- Ce ai, prieten drag? – am zis.

L-am învelit cu o pătură, pentru că tremura. Apoi am plecat după medicul veterinar, dar, când m-am întors, m-a mai privit o dată în ochi și a murit. O altă durere se așezase în sufletul meu și bietul de mine nu eram decât un amărât de om. M-am hotărât să-l îngrop în pădurea seculară din *Misleanca*, acolo unde ne-a dus prima dată pe mine și pe Fița, sub acel stejar secular să-l las să-și odihnească vecia la umbra celor mai frumoase amintiri din viața mea. Am închiriat o căruță și am luat cu mine câteva scule și câțiva oameni și am plecat către pădurea seculară. Mergeam îngândurat și briza răcoroasă adia de-a lungul *Obăii Mari*. Drumul șerpuia prin prundișul Teleajenului, iar un aer cald cobora dinspre luncă și mă lovea în față. Când am ajuns în dreptul lui *Căpitanu'* am simțit că se petrece un lucru curios cu mine și un mic nor argintiu urmărea deplasarea noastră spre *Misleanca*. Atunci mi-am dat seama că sunt atâtea lucruri minunate pe care le întâlnești în lumea asta, iar noi ne împotmolim tot timpul într-o mocirlă pe care ne-o alegem după ce gândim mult. Norul argintiu a stat un timp în dreptul pieptului meu, apoi a urmărit trupul calului și pe urmă s-a micșorat, pierzându-se în depărtare, înspre pădurile de la *Căpitanu'*. Acesta a fost primul semn pe care îl primisem din trecut...”

Romancierul George Lixandru cultivă *meditația* ca fiind, în concepția sa, forma cea mai evoluată a epicului și mai plăcută intelectului: „Viața e ca vântul. Așa am fost: nu mi-au plăcut niciodată drumurile drepte și am fost sortit chiar să trăiesc ceea ce nu mi-am dorit. Fița era ca o rază de soare care mi-a *străfulgerat* existența, era ca un pârâu de munte dezlănțuit, care a săpat adânc în viața mea, în curgerea lui spre veșnicie...”

În viziunea romanescă a autorului, probată și cultivată la modul patetic, fie atunci când evocă figura luminoasă, memorabilă a unor locuitori ai satului, din a căror înțelepciune și-a hrănit propriul intelect, fie când reproduce monologul savuros al unui vecin de casă și de „moșie”, relația directă dintre sătean și istorie, cu toate frământările, încercările și dramele pe care acesta le în-

dură ca pe un destin implacabil, reprezintă una dintre temele privilegiate și predilecte ale romancierului și poetului George Lixandru.

Romanul „Peregrinul dintre două lumi” este alcătuit structural pe mai multe planuri epice (ori nivele), indiferent de tema abordată, astfel încât, în structura epică a scriiturii, planurile narative se completează și se întrepătrund, fără a genera cititorului impresia de amalgam epic ori de caleidoscop literar, cu pretenții ezoterice, de paranormal, de scientism suprarealist, cum se mai întâmplă prin romanele moderne ale unor scriitori contemporani...

Prozatorul prezintă cu un talent narativ debordant – prin intermediul personajului povestitor – în peregrinările acestuia prin lumea tărâmului subteran – figuri memorabile de seducătoare feminitate, adevărate top-modele ale unei lumi bizare, unde hiper-tehnologizarea societății, dezvoltarea științei bazate pe electronizare, cibernetizare și automatizare, determină – prin mijlocirea „calculatorului central” – viețuirea artificială a oamenilor, fără cunoașterea pe viu a sentimentelor, trăirilor și senzațiilor pământenilor de la suprafața planetei Terra.

Astfel de personaje feminine sunt reprezentate în partea cea mai interesantă, mai dinamică și mai tensionată sub raport psihologic, de: doamna Ly, o profesoară care predă la Universitatea din „Orașul de sticlă”, agent al serviciilor secrete; doamna Dy, profesoară de matematică, și ea fiind cadru didactic la aceeași Universitate; profesoara de biologie și expertă biolog (EB); chimista pe nedrept pedepsită, un geniu în materie care a conceput documentația de construire și dotare a mai multor fabrici de produse alimentare; și nu în ultimul rând, cel mai bine individualizat și însuflețit personaj feminin – Fița – marea iubire a personajului narator, pe care a cunoscut-o mai întâi ca vecină de casă și de „moșie”, iar după moartea acesteia și înmormântarea ei, o reîntâlnește – tot ca „iubită” – vie și frumoasă, ca profesoară la Universitatea de pe tărâmul subteran.

Iubirea dintre cele două personaje – de fapt, cel mai bine conturate și individualizate sub raport psihologic și al tipologiei cuplului – anume, cuplul constituit de naratorul acțiunii romanului și frumoasa Fița, iubita lui cu ochi albaștri, devine, prin „strămutarea” acesteia în lumea intrapământească, iubirea dintre cele două personaje principale, spuneam, devine în mod surprinzător, cel mai puternic mobil al intrigii romanului!

Nu lipsește din acest roman ilustrarea pregnantă și convingătoare a moralei țărănești, a conceptului moralizator de a fi „în rândul lumii”. Această morală și „lecțiile moraliste” ce le erau „predate” unor tineri ai comunei nu veneau din afară (dinspre școală, bunăoară) ci, ele se înfăptuiau și se „predau” în interiorul comunității satului, așa cum indirect stau mărturie unele exemplificări.

În sensul mai sus-menționat este memorabilă atitudinea hazlie a unui sătean care-i „instruia” în felul său pe cei care, elevi și copii fiind, uitau să-i salute pe cei vârstnici (pe lângă care treceau), ori atitudinea educativă a mamei naratorului, grijulie în a-și educa fiul, deseori povățuindu-l: „Să fii om ca oamenii, Geluțule!...”.

Se impune, prin natura genului literar asupra căruia am exprimat considerentele de mai înainte, a trata succint elementele caracteristice ale dimensiunilor definitorii ale romanului prefațat: dimensiunea epico-meditativă, dimensiunea modernă, dimensiunea estetică.

Dimensiunea epico-meditativă

Dimensiunea epico-meditativă a romanului „Peregrinul dintre două lumi”, așa cum se relevă din scriitura acestui gen literar, este dată de aura luminoasă și roditoare a ecourilor culturale ce s-au impregnat iremediabil în conștiința artistică a autorului, la modul subiectiv, ecouri ale unor opere literare din marea literatură română și nu numai, opere literare ce i-au servit drept modele literar-artistice.

Astfel de ecouri literare a căror „amprentă” estetică ori ideatică sunt relevante în contextul romanului căruia îi conferă „habitudini intelectuale” specifice unor valoroase opere literare interbelice ori postmoderne, aparținând literaturii moderne și postmoderne în care romanul își află corespondențe estetico-ideatice truvabile în opere literare precum: „Cel mai iubit dintre pământeni” și „Moromeții”, ambele romane avându-l drept autor pe ilustrul romancier Marin Preda; din romanul „Prins” al lui Petru Popescu; din romanul „La Medeleni” al lui Ionel Teodoreanu; din romanul „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război” al lui Camil Petrescu; din povestirile selectate în culegerea lui Alexandru Brătescu Voinești intitulată „Din lumea celor care nu cuvântă”.

Cititorii vor decela și alte corespondențe ori filiații epice și estetice „latente” și în alte opere literare, pe lângă cele anterior menționate, ceea ce ar proba suplimentar și alte elemente constitutive ale dimensiunii epico-meditative ale romanului despre care ne-am pronunțat – firește – fără a fi vorba de vreun cusur ori de influențe tipologice.

Prin acest roman – fie el de debut – George Lixandru se „aliniază” familiei de spirite scriitoricești analitico-introspective, contemplative și tulburătoare, ca demn urmaș al galeriei de prozatori „intelectualiști” – Alexandru Ivăsiuc, Paul Georgescu, Constantin Țoiu, Petru Popescu, Marin Preda.

Dimensiunea modernă

Dimensiunea modernă a romanului „Peregrinul dintre două lumi” este constituită și relevată de modul de abordare atât a derulării și dezvoltării complexității epice în țesătura aparent „încâlcită” a acțiunii romanului, așa cum poate părea după o primă lectură. Iată de ce acest roman – pentru a fi complet deslușit – trebuie recitit de două sau trei ori!

Această dimensiune mai este conferită și de structura bogată și complexă a scriiturii, ca și de caracterul relativ original al mai tuturor personajelor romanului – fie sub raportul poziți-

onării acestora și al relaționării lor pe multiplele planuri epice în care se desfășoară acțiunea – fie că sunt puse în situația de a depăși în mod ingenios ori imprevizibil, ca într-un roman polițist ”presărat” cu enigme și surprize – încercările ori situațiile prin care trec.

Pe ansamblu, romanul câștigă interesul și aprecierea cititorilor grație strategiei adoptate în derularea acțiunii pe mai multe nivele epice, precum și datorită tehnicii narative impecabile cât și tensiunii psihologice variate și susținute, specifice romanelor polițiste, romanelor de anticipație științifică ori romanelor de aventuri, în care se întâlnesc elemente de suprarealism, întâmplări surprinzătoare, elemente de paranormal, de ezoterism, de enigme polițiste...

Dimensiunea estetică

Dimensiunea estetică a romanului acesta este conferită întregii opere de opțiunea predilectă a autorului pentru stilul epic înnobilit de elementele purtătoare de lirism, cele mai uzitate în roman fiind epitele poetice, metaforele sugestive, aureolate de semnificații subtile, meditația profundă, irizată de confesiuni emoționante și de iluminări lirice.

Stilul epic adoptat în roman este unul agreabil sub raport estetic, autorul fiind adeptul „construcției academice” a frazei, a „cuvintelor potrivite” în sensul arghezian, fraza mustește de semnificații și sensuri noi, originale, metafora este una elaborată, acuratețea expresiei asigurând fluenta, cursivitatea și coerența narațiunii.

Aceste însușiri stilistice mai sus relevate, fac deliciul lecturii oricărui cititor de romane, indiferent de preferințe.

Estetica stilului literar al acestui roman mai rezidă în evocarea cu un talent narativ mai rar întâlnit, fie a locurilor natale, remarcabile prin pitorescul lor, prin diversitatea formelor de relief, fie prin descrierea poetică a minunatelor peisaje ce reprezintă tablouri de natură ce aparțineau cândva „raiului copilăriei” unde s-a născut și s-a bucurat de frumusețea și puritatea acelor locuri pe

care acum, la maturitate, le privește cu ochii copilului de odinioară, dar umeziți de lacrimile nostalgiei, autorul însuși...

O subliniere aparte se impune în privința artei dialogului, care – pe întregul cuprins al romanului – se relevă a fi un instrument, o caracteristică forte a stilului literar și a dimensiunii estetice, cât și a tehnicii narative ireproșabile, a unei opere remarcabile, așa cum am mai subliniat, cu aprecierea cuvenită.

George Lixandru este creatorul unei tipologii umane complexe, plauzibile, care inspiră autenticitate atât personajelor ingenios corelate și poziționate în acțiunea romanului, cât și întâmplărilor și evenimentelor descrise și care se succed ori decurg firesc și riguros, ca sub auspiciile gândirii unui logician estetic.

Închei subliniind că, din imaginarul artistic precum o retortă alchimică laborioasă, ale prozatorului și poetului George Lixandru, au izvodit ca dintr-o *Cetate secretă a Ficțiunii* sale, atât personajele măiestru plămădite, cât și „țesătura de păianjen iscusit”, a unei acțiuni complexe și tensionate – dar care, totuși, în ciuda acestor complexități epice – ele transpar cu elocvență ca fiind coerente, memorabile și convingătoare.

Nicolae Dorel TRIFU

Abia se risipise cenușa celui de al doilea Război Mondial.

Lumea satului începuse să se așeze. În continuare noile forțe politice și economice controlau viața sătenilor.

Oamenii de prin partea locului au fost tot timpul bătuți de sărăcie, de foamete și de ororile războiului. Acum au venit alții, pregătiți să-i bată ca să tacă. Se luptau moștenitorii acestor pământuri să așeze adevărul în lumina lui adunând în câteva cuvinte fragmente dintr-o viață tulbure. Bulgărele istoriei se tot rostogolea, venea dintr-un trecut mizer, „ajutându-ne” tot timpul să ne chinuim. În viața noastră apărea mereu ceva ce nu trebuia să existe. Teleajenul nu mai era așa de limpede cum fusese în vremea copilăriei mele, dar *Lacul lui Dobrescu*, *Obaia Mică*, *Obaia Mare*, *Plopii ăi Mari* ascundeau legende despre cei care trecuseră pe acolo. Zilele mi le petreceam printre cioburi și o misterioasă bibliotecă, unde verbele din miile de cărți erau împrășcate de un nou întuneric. Slugile „mai marilor” acestui timp mergeau din casă în casă, luau și dădeau pământ, organizându-se pentru o altă structură economică și politică. Îmi simțeam. Gândurile îmi erau confuze, încă mai puteam să îmi ordonez cuvintele, iar în lumea de afară nimeni nu mai știa de nimic. În fiecare noapte mureau vise, valsul întunericului mă rătăcea către un alt trecut, lăsând o rază de lumină să se

plimbe în tăcere prin biblioteca mea. Era cald și totuși tremuram într-o teamă ce era semănată de niște umbre pe un alb nefiresc. Trăiam pe un deal plin de istorie și suferință. Compresoarele de la *Dezbenzinare* urlau, își vedeau de treabă, iar din Țurlă se vedea întreaga luncă a Teleajenului. Relicvele istoriei nu voiau să ne spună nimic despre adevăr. Eram mulți și muți. Nu știam ce se va întâmpla în următoarea zi, iar singurătatea înghițise spațiul și timpul ce ne înconjurau. „Gaura neagră” în care respiram mă cufunda într-un altfel de timp. Eram și nu eram o plantă ce dorea a-și îmbogăți coroana, uitând că are rădăcinile într-un pământ sterp. Alunecam pe o coajă de timp îmbibată de singurătate. De la *Gagu’* până la *Podul de la 200* se găseau de-a lungul coastei ascunzători, locuri unde se adăpostiseră atât armata română, cât și populația din *Țânțăreni, Ploieștiori, Blejoi, Cocoșești*. Bătrânii, cunoscători ai vremii, dar și ai istoriilor trecute, vorbeau numai cu Dumnezeu, dar nu știu dacă El i-a auzit vreodată... Conducătorii comuniști începuseră să intre la idei și să se instaleze la butoanele puterii. Prin vechiul meu sat a trecut și focul roșu. Resortul morții era prezent printre dinții înarmați ai noilor veniți la putere. Pe lângă perii lui Zaharia, pe *Valea Babei*, în *Țurlă*, de-a lungul *Obăii Mari* și *Obăii Mici*, pe lângă sondele risipite în jurul *Podului de la 200* s-au găsit, până în jurul anilor 1970, grenade, proiectile, diferite arme pe care autoritățile le-au strâns. Semnele unei lumi în schimbare s-au manifestat până târziu. Pe această vale mirifică a Teleajenului au trecut

unde de nenumărate ori ne odihneam ochii în limpezimea verde a văii Teleajenului. Goluri de prundiș se intersectau cu drumul, iar undeva, în partea stângă, un lanț de plopuri uriași stătea în picioare parcă dorind să salute trecerea definitivă a prietenului meu către mormânt. Destinul iar se jucase cu mine, iar mă păcălise și îmi vârase în viața de zi cu zi clipe grele, executându-mă atât de simplu și de neîndurător. Mergeam și nu mai aveam de făcut nimic, trăiam momentul tragic al despărțirii. Aici, într-o liniște apăsătoare, în urma căruței, nu puteam judeca toată situația trecută și prezentă și nici nu mai aveam mintea chiar atât de limpede. Am ajuns și mi-am îngropat prietenul necuvântător sub stejarul falnic, în umbra căruia se adăpostiseră toate amintirile noastre.

În pădure era mult freamăt și vântul se trezise la apusul soarelui. Văzusem prea multe în viața mea și aveam senzația că mă înșel, că nimic din tot ce am trăit nu era real, dar nu puteam scăpa de ceea ce era înlăuntrul meu. Nu mai știam care sunt cel adevărat...

Viața e ca vântul!...

Și bătrânul meu prieten a știut el ce a știut!

*

Priveam, odată cu trecerea timpului, înainte și înapoi și tot mai simțeam mângâierile ei, grija ei, șoaptele de îmbărbătare, buzele-i calde și senzuale. Ea

și numai ea mi-a dat puterea de a merge înainte. Acum eram ca un animal speriat ce rătăcea într-o imensitate de lumi, cuibărindu-se pe o stradă mică din comuna Blejoi. Mai mult ca oricând eram hotărât să trântesc ușa timpului trecut și pe urmă să văd cine mai sunt.

Anii curgeau. Bătrânii satului plecau la cele veșnice.

Reușisem să mă adun și să termin volumul de versuri „Golgota și umbra nălucii”, cu o prefață scrisă de Daniel Corbu. Am lansat-o în mai multe locuri din țară. Acum eram la Vaslui, înconjurat de prieteni și scriitori dragi. Casa de cultură era arhiplină. Despre volumul meu de versuri au vorbit mai mulți. Au recitat din carte vreo câțiva actori, iar eu am citit poemul „Iubito”. Când am ajuns la ultimele patru versuri, din sală, s-a ridicat o doamnă cu ochii albaștri și cu un glas încărcat de emoție a continuat: „Și sap cu disperare lutul greu/ de pe sufletul tău să spăl țărâna/ și îl rog pe Dumnezeu să-mi dea puterea/ să aprind în ochii tăi lumina”...

Precizare

Orice asemănare sau potrivire de nume, de însușiri și fapte ale unor personaje din roman – cu nume, însușiri și fapte ale unor personaje din lumea reală – sunt simple coincidențe. Este firesc să fie așa, câtă vreme eroii oricărui roman, precum ai oricărui alt gen literar sunt rodul ficțiunii artistice, iar nu... fotografia realității!

Autorul

Autorul declară că prezentul volum îi aparține și că nu încalcă drepturile intelectuale ale niciunei alte persoane. Drept urmare își asumă întreaga răspundere, conform legislației în vigoare, atât pentru forma, cât și pentru conținutul volumului de față.

TIPARUL

www.zven.ro

zven.print@gmail.com

tel./fax: 0345 401 330

mobil: 0765 464 304

str. Gabriel Popescu, nr. 3, Târgoviște, Dâmbovița